

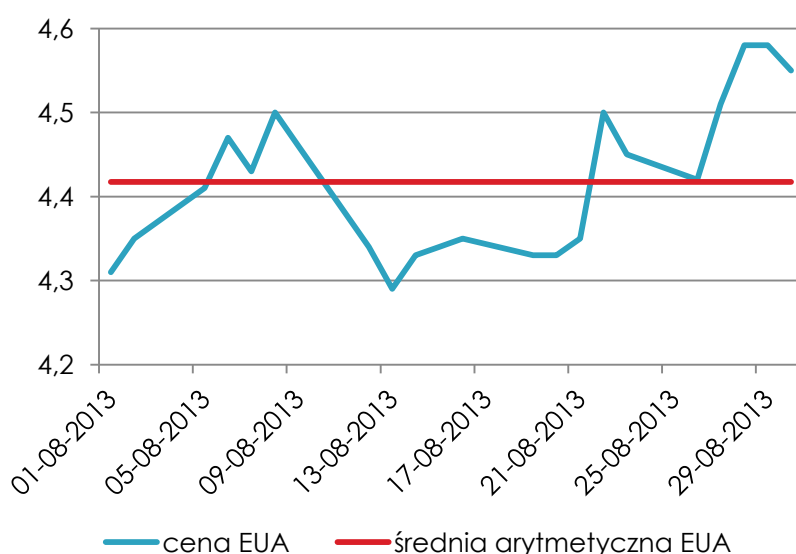
Raport z rynku CO₂

Nr 17, sierpień 2013

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA w sierpniu

Dzienne ceny zamknięcia rynku uprawnień EUA na rynku spot (wykres 1) w sierpniu 2013 roku poruszały się w wąskim, w porównaniu do ubiegłych miesięcy, przedziale od 4,29 do 4,58 euro. Poziom minimum cenowego został wyznaczony w 9 dniu transakcyjnym miesiąca, natomiast maksimum w 20 i 21 dniu. W porównaniu do lipca zakres zmienności cen uprawnień EUA w sierpniu był ponad dwukrotnie niższy i stanowił 6,76% cenowego minimum sierpnia.

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia uprawnień EUA na rynku spot w sierpniu 2013 roku [w euro]

Bardzo niewielki zakres zmienności cen uprawnień EUA w sierpniu wynikał z niskiej aktywności inwestorów na rynku nastawiających się raczej na sezon wakacyjny niż na aktywną wymianę uprawnieniami EUA. W efekcie końcowym w całym miesiącu na rynku nie odnotowano żadnych większych wahań cenowych.

Pierwsze sześć dni transakcyjnych sierpnia to niewielki wzrost ceny uprawnień EUA wynikający ze zmniejszenia o prawie połowę wolumenu uprawnień wystawianego na aukcjach, z uwagi na przepis rozporządzenia aukcyjnego, który nakazuje zastosowanie innych wolumenów uprawnień EUA podczas okresu wakacyjnego. Współczynnik popytu, czyli stosunek wolumenu ofert do ilości sprzedawanych uprawnień był bardzo wysoki i często znajdował się powyżej poziomu liczby 5 (przykładowo: 1 sierpnia do sprzedaży oferowano 1,76 mln uprawnień EUA, na które zgłoszono popyt w wysokości 10,85 mln, co daje współczynnik 6,14).

Wydaje się, że rynek zdołał nasycić się uprawnieniami, ponieważ od dnia 9 sierpnia (kiedy kurs na zamknięciu notowań w dniu 8 sierpnia osiągnął wartość 4,5 euro) nastąpił widoczny spadek cen uprawnień EUA. Prawdopodobnie część inwestorów rozpoczęła realizację zysków z wcześniejszych wzrostów cen uprawnień EUA. Ciągły spadek kursu uprawnień EUA trwał do 13 sierpnia. W tym czasie uprawnienia EUA straciły na wartości o 4,66%, a rynek wycenił je na 4,29 euro. Warto zauważyć, że był to jedyny dzień, kiedy kurs spadł poniżej granicy 4,30 euro za uprawnienie.

Tabela 1. Przyczyny większych „wahnięć cenowych” na rynku uprawnień EUA w sierpniu 2013 roku

L.p	Data	% zmiana ceny w stosunku do dnia sprzed okresu	Przyczyna wzrostu/spadku ceny EUA
1	1-8 sierpnia	+4,41%	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszony o blisko połowę wolumenem podaży uprawnień na aukcjach • Działania spekulacyjne
2	9-13 sierpnia	-4,67%	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zysków po uprzednim wzroście
3	14-22 sierpnia	+4,90%	<ul style="list-style-type: none"> • Działania spekulacyjne • Wzrost zainteresowania rynkiem ze względu na zmniejszone wolumeny sprzedaży i przerwę w aukcjach w Wielkiej Brytanii • Optymistyczne dane ze strefy euro • Zmniejszona podaż uprawnień na rynku pierwotnym
5	26-29 sierpnia	+3,62%	<ul style="list-style-type: none"> • Prawdopodobieństwo interwencji zbrojnej państw zachodnich w Syrii, w konsekwencji wzrost cen ropy naftowej • Zakończenie okresu urlopowego • Najlepsze od 16 miesięcy wyniki dla produkcji przemysłowej w Niemczech

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie informacji prasowych.

Przyczyną spadków, oprócz spekulacyjnych realizacji zysków przez inwestorów, było również zmniejszenie zainteresowania uprawnieniami wśród kupujących, zwłaszcza jeżeli chodzi o popyt na rynku pierwotnym. Współczynnik popytu na aukcjach znajdował się poniżej liczby cztery. Od momentu osiągnięcia minimum cenowego sierpnia rynek powoli zaczął odrabiać starty - w okresie od 14 do 21 sierpnia ceny uprawnień EUA poruszały się w wąskim przedziale 4,32 - 4,35 euro. Niewątpliwie wpłynęły na to pozytywne informacje ze strefy euro, w której największe gospodarki – Niemcy i Francja – powoli zaczęły „podnosić się” z recesji, oraz stosunkowo wysoki popyt na uprawnienia EUA na rynku pierwotnym.

W dniu 22 sierpnia rynek odrobił wszystkie straty powracając do poziomu z dnia 8 sierpnia, gdy wycena EUA osiągnęła

wartość 4,5 euro. Najprawdopodobniej przyczyną tego był zauważalny wzrost popytu na rynku pierwotnym, kiedy to liczba oferowanych uprawnień sześciokrotnie przekroczyła liczbę wystawioną na aukcji. W następnym dniu nastąpił lekki spadek związany z dniem wolnym od pracy w Wielkiej Brytanii, a przez to nieobecnością na rynku części graczy z tego kraju. W dniu kolejnym cena przekroczyła psychologiczną granicę 4,50 euro za uprawnienie, na skutek powrotu inwestorów z Wielkiej Brytanii, jak i prawdopodobieństwo wystąpienia interwencji zbrojnej państw zachodnich w Syrii, co pociągnęłoby za sobą wzrost cen surowców na giełdach.

26 sierpnia był dniem, w którym ceny uprawnień EUA znalazły oparcie na średniej arytmetycznej z 22 dni handlowych sierpnia i zaczęły zyskiwać na wartości przekraczając w

następnym dniu poziom 4,50 euro. W ostatnich dniach handlowych miesiąca ceny uprawnień EUA osiągnęły najwyższą od 8 tygodni wartość, tj. 4,58 euro. Miesiąc zakończył się niewielką korektą notowań do poziomu 4,55 euro.

We wrześniu wolumen uprawnień sprzedawany na aukcjach powróci do poziomu sprzed okresu wakacyjnego. Ponadto, od 16 września na aukcjach będą dostępne polskie uprawnienia. Dodatkowe 51,249 mln uprawnień EUA na rynku pierwotnym, które Polska będzie sprzedawać do końca 2013 roku może negatywnie wpłynąć na cenę uprawnień. Analitycy Point Carbon przewidują, że kurs może spaść do poziomu 4 euro. Sytuację mogą poprawić inwestorzy, którzy powrócą na rynek po przerwie wakacyjnej.

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek CER w sierpniu

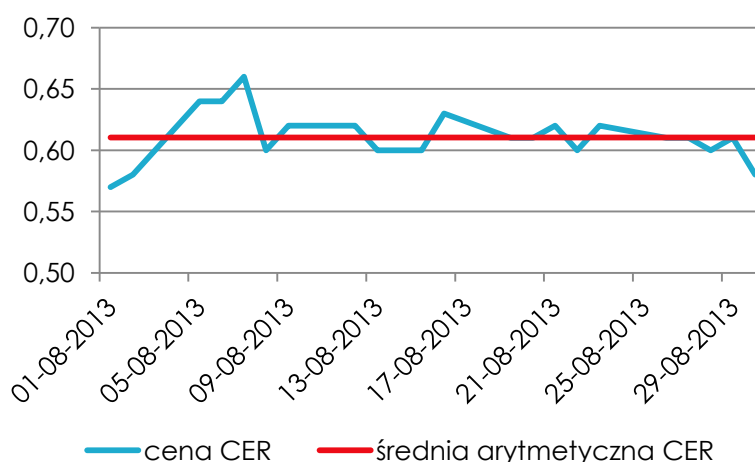
Dzienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w sierpniu 2013 roku (przedstawione na wykresie 2) poruszały się w korytarzu cenowym wyznaczonym przez skrajne punkty miesięcznego minimum (0,57 euro) oraz maksimum (0,66 euro). Skrajne wartości zostały odnotowane w pierwszym dniu transakcyjnym miesiąca (minimum) oraz w piątym dniu transakcyjnym miesiąca (maksimum). Zakres różnicowania cen jednostek CER w maju wyniósł 0,09 euro.

Ostatnie dni transakcyjne lipca odnotowały lekki wzrost, którego kontynuacją miała miejsce na początku sierpnia. Do piątego dnia transakcyjnego miesiąca ceny jednostek CER zyskiwały na wartości (0,66 euro). Wzrosty najprawdopodobniej były efektem rozpoczętej przez Belgię w dniu 23 lipca

procedury przetargowej zakupu ok. 16-20 mln jednostek CER, służących zabezpieczeniu swoich zobowiązań emisyjnych.

Kolejnego dnia nastąpił jednak spadek ceny do poziomu 0,60 euro. Kolejne 15 dni transakcyjnych sierpnia to stabilizacja wyceny jednostek, która nieznacznie odbiegała od średniej (0,61 euro) i poruszała się w przedziale od 0,60 do 0,63 euro, przekraczając kilkakrotnie poziom średniej arytmetycznej z 22 dni handlowych sierpnia (czerwona linia na wykresie 2). Warto zauważyć, że dzień 26 sierpnia charakteryzował się bardzo niskim popytem – na rynku wtórnym według informacji Point Carbon sprzedanych zostało jedynie 10 tys. jednostek CER i była to najniższa wartość w całym miesiącu.

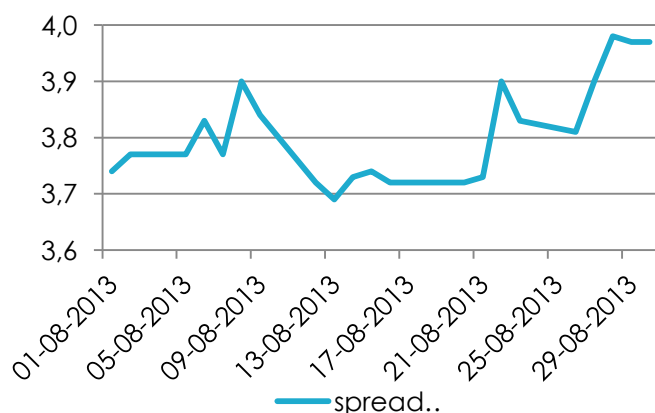
Wykres 2. Dienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w sierpniu 2013 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon

Od pewnego czasu, ze względu na długofalowy spadek wyceny jednostek CER firmy dostarczające projekty, wstrzymują proces ubiegania się o wydawanie jednostek, ponieważ koszty z tym związane są wyższe niż wycena jednostek CER. Często projektodawcy uzyskują większe wsparcie, jeśli sprzedadzą swoje redukcje bezpośrednio firmom zainteresowanym działalnością prośrodowiskową. Również ograniczenia

Wykres 3. Spread EUA/CER w sierpniu 2013 r. [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon

nałożone na projekty HFC zmniejszyły podaż jednostek CER. Natomiast, zmniejszona podaż jednostek CER oraz zmniejszenie wolumenu do sprzedaży na aukcjach uprawnień EUA mogły być powodem nieznacznego wzrostu wyceny CER na przetomie lipca i sierpnia.

Sierpniowy spread EUA/CER

Należy zauważyć, że wykres spreadu EUA/CER (wykres 3) wygląda niemal identycznie jak wykres cen uprawnień EUA (wykres 1). W sierpniu miała na to wpływ szczególnie bardzo stabilna wycena jednostek CER, które jedynie w pierwszych pięciu dniach transakcyjnych miesiąca „odstawały” bardziej znacząco od poziomu średniej.

W sierpniu spread EUA/CER miał dużo niższy poziom zmienności niż w lipcu. Przez większą część miesiąca spread utrzymywał się pomiędzy 3,7 a 3,9 euro, odnotowując jedynie nieznaczną zmianę w trzech ostatnich dniach transakcyjnych miesiąca.

Najwyższy poziom spreadu został osiągnięty 28 sierpnia i wyniósł 3,98 euro, co wynikało ze wzrostu wyceny jednostek EUA. Ten dzień był najbardziej korzystnym momentem do zamiany jednostek CER na uprawnienia EUA.

Najgorszym dniem do wymiany był 13 sierpnia z wartością spreadu na poziomie 3,69 euro.

Kompilacja najważniejszych wydarzeń rynkowych w sierpniu 2013 roku:

- ▶ **16 sierpnia** – Nowa Zelandia zmniejszyła cel redukcyjny do poziomu 5% do 2020 r. w porównaniu do 10-20% celu zgłoszonego w Kopenhadze w 2009 r.
- ▶ **20 sierpnia** – Przedstawiciel rządu Republiki Czeskiej poinformował, że Czechy przedstawią swoje stanowisko ws. backloadingu dopiero po wyborach parlamentarnych, które odbędą się we wrześniu.
- ▶ **22 sierpnia** – Komisja Europejska opublikowała opinię ws. zakazu przywozu i wywozu urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową (Dz.U. C 241 z 22.8.2013, str. 1—2).
- ▶ **22 sierpnia** – Francja zapowiedziała wprowadzenie nowego rodzaju podatku ekologicznego.
- ▶ **26 sierpnia** – Komisarz ds. Energii, Gunther Oettinger, poinformował, że dalsze rozmowy ws. wprowadzenia backloadingu zostaną wznowione po wyborach w Niemczech.
- ▶ **27 sierpnia** – Analogiczną informację ws. kontynuacji dyskusji nad backloadingiem przedstawiła Connie Hedegaard, Komisarz ds. Zmian Klimatu.
- ▶ **27 sierpnia** – Komisja rozpoczęła dodatkowe konsultacje z organizacjami branżowymi ws. reformy EU ETS.
- ▶ **30 sierpnia** – Polski Sejm uchwalił nowelizację Prawa geologicznego i górniczego będącą implementacją dyrektywy 2009/31/WE, tzn. dyrektywy CCS.

Tabela 2. Notowania cen kontraktów terminowych futures EUA z dnia 30 sierpnia 2013 r. [w euro]

Rodzaj kontraktu/prognoza cen EUA	Rok z okresu 2013-2020							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ICE ECX EUA Futures December*	4,57	4,70	4,90	5,09	5,32	5,55	5,81	6,07
Średnia w całym okresie	5,25							

*z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło : www.barchart.com

Sierpniowa aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA i jednostek CER w latach 2013-2020

Prognozowania cen uprawnień EUA w przyszłym okresie EU ETS można dokonać według dwóch obecnie przyjmowanych sposobów, tj.: według projekcji EUA w poszczególnych latach wykonywanych przez znane instytucje finansowe lub poprzez notowania kontraktów terminowych futures¹, których instrumentem bazowym są uprawnienia EUA, a termin wygaśnięcia kontraktu przypada na grudzień kolejnego roku.

W tabeli 2 zamieszczono informacje o wycenach grudniowych kontraktów terminowych EUA z najbardziej płynnego w tej

chwili rynku uprawnień EUA (o najwyższym wolumenie transakcji) – giełdy ICE/ECX. Dane, o których mowa powyżej, zostały opublikowane w dniu 30 sierpnia 2013 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że termin zapadalności kontraktów przypada na ostatni miesiąc każdego roku notowań, posłużono się okresem 2013-2020.

Sierpień to kolejny miesiąc, w którym wycena kontraktów wzrasta – w sierpniu średnia wycena w całym okresie była o ponad 0,20 euro wyższa niż miesiąc wcześniej. Podobnie jak w czerwcu i lipcu wyceny na okres 2017-2020 przekroczyły próg 5 euro. Dodatkowo, w ostatnim analizowanym roku, tj. 2020, wycena przekroczyła próg 6 euro. Jest to dynamiczny wzrost, szczególnie biorąc pod uwagę stabilizację wyceny w lipcu i urlopowy charakter sierpnia.

W tabeli 3 zamieszczono prognozy cen EUA w okresie 2013-2020 czterech instytucji finansowych i analitycznych. W porównaniu do lipcowego zestawienia największą zmianą jest usunięcie jednej instytucji analitycznej, Solvay Energy Service. Prawdopodobnie na skutek braku aktualizacji prognoz, jak i znacznej różnicy wartości prognozowanych cen uprawnień z pozostałymi jednostkami analitycznymi, Point Carbon zrezygnował z

¹ Kontrakt futures to instrument finansowy, będący rodzajem umowy, zawartej pomiędzy kupującym (sprzedającym) a giełdą, w której sprzedający zobowiązuje się sprzedać określony instrument bazowy za ściśle określoną cenę w ściśle określonym terminie. Cena, według której strony przeprowadzą transakcję w przyszłości, zwana jest ceną terminową (ang. *future price*), zaś dzień, w którym strony zobowiązane są przeprowadzić transakcję to data rozliczenia (ang. *settlement date*) lub data dostawy (ang. *delivery date*). Standardowe kontrakty terminowe wygasają w grudniu danego roku (do tego czasu mogą być obracane na giełdzie). Najbardziej płynnym rynkiem kontraktów EUA futures jest ICE/ECX z siedzibą w Londynie.

Tabela 3. Okresowe szacunki cen uprawnień EUA oraz jednostek CER [w euro]

Instytucja/okres	2013		2014		2015		2013-2020	
	EUA	CER	EUA	CER	EUA	CER	EUA	CER
Jednostki								
Schwartzthal Kapital	4,30	0,50	5,75	0,85	7	1,25	7,50	1,50
Point Carbon	5	0,50	6	0,60	8	0,60	6,50	0,40
Consus	4,21	0,25	5,43	0,42	6,99	0,44	6,64	0,45
Nomisma Energia	4,40	0,44	5,60	0,50	7,90	0,70	10,70	0,50
Średnia	4,48	0,42	5,70	0,59	7,47	0,75	7,84	0,71

Źródło: Point Carbon, 1 sierpnia 2013 r.

publikacji prognoz Solvay Energy Service. Pozostałe instytucje w nieznacznym stopniu zmieniły swoje prognozy w porównaniu do poprzedniego zestawienia. Przyczyną jest okres wakacyjny, jak i brak ważnych wydarzeń, które mogły mieć wpływ na zmianę prognozowanych cen. Największe zmiany wprowadziła Nomisma Energia, która podwyższyła cenę EUA na rok 2015 o 1 euro. Być może wynika to z faktu, że w poprzednim miesiącu prognozowane ceny podnieśli głównie Point Carbon i Schwartzthal Kapital, natomiast Nomisma Energia nawet te ceny obniżyła, jednakże po analizie wprowadziła korektę i wspomnianą podwyżkę niektórych prognozowanych cen do poziomu obecnej prognozy. Consus podwyższył prognozowane ceny jednostek CER o średnio 6 eurocentów, natomiast Schwartzthal Kapital zmieniła jedynie (podwyższyła o 5 eurocentów) prognozowane ceny na rok 2013. Point Carbon pozostawił ceny na niezmiennym poziomie w stosunku do prognozy sprzed miesiąca.

Polska rozpoczyna sprzedaż uprawnień w drodze aukcji w III okresie EU ETS

W dniu 16 września 2013 r. w godzinach od 13.00 do 15.00 odbędzie się pierwsza aukcja polskich uprawnień z okresu rozliczeniowego

2013-2020 na tymczasowej platformie aukcyjnej prowadzonej przez Europejską Giełdę Energii (EEX) z siedzibą w Lipsku. Aukcje polskich uprawnień do emisji będą prowadzone na mocy umowy podpisanej przez Ministra Środowiska oraz giełdę EEX niezależnie od aukcji prowadzonych przez EEX w imieniu Komisji Europejskiej i 24 państw członkowskich. Kolejne aukcje uprawnień będą odbywały się co tydzień w poniedziałki w godzinach 13.00 – 15.00, aż do dnia 16 grudnia 2013 r.

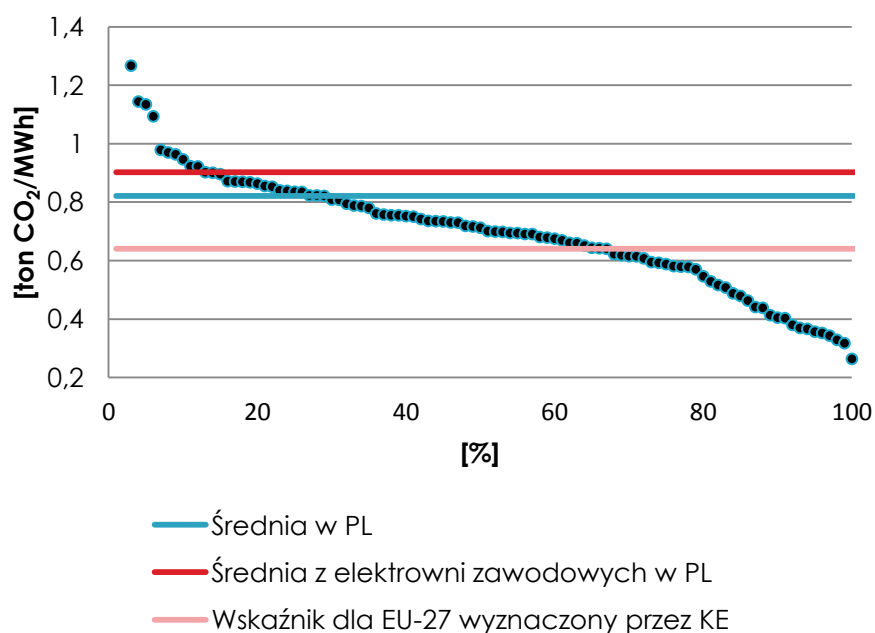
Wolumen sprzedaży na każdej aukcji wyniesie blisko 3 660 tys. uprawnień EUA, co oznacza, że w ramach 14 sesji aukcji w 2013 r. Polska sprzeda w sumie 51 249 500 uprawnień EUA.

Dokładne terminy oraz wolumeny aukcji uprawnień do emisji są dostępne na stronie internetowej EEX.

Giełda EEX zaakceptowała i zatwierdziła IOŚ-PIB/KOBIZE jako prowadzącego aukcje, który w imieniu Polski będzie sprzedawał uprawnienia do emisji w drodze aukcji.

W celu udziału w aukcji należy zarejestrować się na platformie aukcyjnej giełdy EEX. Więcej informacji można znaleźć na stronach: www.eex.com oraz <http://aukcje.kobize.pl>.

Wykres 4. Rzeczywista emisyjność produkcji energii elektrycznej w Polsce w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne KOBiZE

Emisyjność produkcji energii elektrycznej w Polsce

Wielkość emisji przypadającej na produkcję energii elektrycznej w Polsce jest stosunkowo wysoka na tle średniej w UE. Wiąże się to z faktem, że polskie instalacje pracują w większości w oparciu o spalanie wysokoemisyjnych paliw (takich jak: węgiel brunatny i kamienny). Udział węgla w produkcji energii elektrycznej w PL wynosi ok. 90%, a w UE ok. 30%.

Wskaźnik emisji w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej wyliczony na podstawie danych pochodzących z polskich instalacji, należących do systemu EU ETS wynosił w 2012 r. 0,821 ton CO₂/MWh. Był on o 28% wyższy od wartości wyznaczonej przez KE dla UE w decyzji nr K(2011) 198, w sprawie metodologii przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień dla instalacji wytwarzających energię elektryczną².

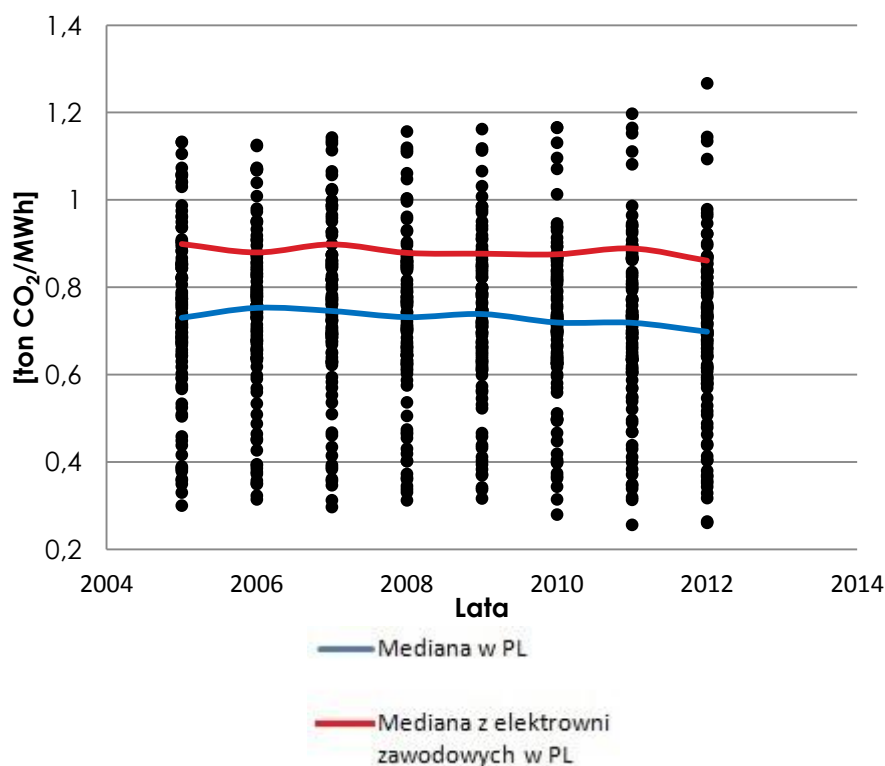
Jak wynika z wykresu 4 największe rozbieżności pomiędzy wartościami wskaźnika emisji dla Polski i UE występują w przypadku elektrowni zawodowych. Średnia wartość wskaźnika emisji dla elektrowni zawodowych to 0,902 ton CO₂/MWh i jest ona o 40% wyższa od wartości dla UE oraz o 8% wyższa od sumarycznej średniej dla Polski. Zastosowanie skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła (tzw. kogeneracja) powoduje w Polsce spadek emisji powstającej podczas produkcji jednej megawatogodziny energii elektrycznej o ok. 80 kg CO₂.

Z wykonanej analizy wynika, że znaczna część instalacji przekroczyła poziom wskaźnika wyznaczonego przez KE dla UE, w decyzji nr K(2011) 198. W 2012 r. ok. 66% instalacji uczestniczących w systemie handlu uprawnieniami do emisji i należących do tzn. sektora energetycznego (elektrownie zawodowe, elektrociepłownie zawodowe i elektrociepłownie przemysłowe) produkowało energię elektryczną z emisyjnością CO₂ większą niż wyliczona przez Komisję dla całej UE.

Dodatkowo występuje dość duża różnica pomiędzy instalacjami najbardziej i najmniej efektywnymi pod względem emisji CO₂. Z wykresu 5 wynika, że różnica ta w latach 2005-2012 stopniowo wzrastała, co przede wszystkim może wynikać ze zmiennego udziału współspalanej biomasy. Wpływ na wzrost różnicy pomiędzy wskaźnikami wśród najlepszych i najgorszych instalacji będą miały również prace modernizacyjne, poprawiające sprawność wytwarzania, a także postępujący

² art. 2 ust. 2 Decyzji nr K(2011) 198 (str. 4)

Wykres 5. Zmiany emisyjności produkcji energii elektrycznej w instalacjach objętych EU ETS w Polsce

Źródło: opracowanie własne KOBiZE

proces starzenia się infrastruktury i pogorszenie sprawności starych bloków energetycznych.

Od 2005 r. mediana emisyjności produkcji energii elektrycznej z instalacji objętych EU ETS i należących do sektora energetycznego (wykres 5) wykazywała trend spadkowy. W okresie 2005-2012 obniżyła się ona o ok. 4,4% (co odpowiada 32 kg CO₂/MWh). Mediana emisyjności z elektrowni zawodowych uległa podobnemu obniżeniu procentowemu, tj. ok. 4,2% (38 kg CO₂/MWh).

Światowa podaż jednostek CER

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej³ wynika, że do końca sierpnia zarejestrowano 7 217 projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism*), w tym w sierpniu jedynie 89 projektów.

³ www.unfccc.int

Liczba jednostek CER wydanych do końca sierpnia wynosi ponad 1 378 mln, czyli w ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 13 mln jednostek CER. Liczba jednostek CER wydanych w związku z realizacją projektów programowych CDM nie zmienia się od kilku miesięcy i cały czas jest na poziomie ok. 58,4 tys. CER.

Światowa podaż jednostek ERU

Z danych publikowanych co miesiąc przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej dotyczących wydawanych jednostek ERU wynika, że od początku funkcjonowania mechanizmu do 31 sierpnia br. wydano ponad 807 mln ERU, z czego ok. 150,4 mln wydano od początku 2013 r.

Podaż jednostek ERU z Polski

W sierpniu w Rejestrze Unii dokonano transferu 807 230 ERU za redukcje emisji osiągnięte w związku z realizacją w Polsce dwóch projektów wspólnych wdrożeń: „Projekt Energetyki Wiatrowej RWE Renewables Polska” oraz „Tefra”.

Całkowita liczba jednostek ERU wydanych w związku z realizacją projektów realizowanych w Polsce wyniosła dotychczas ok. 19,7 mln, z czego od początku 2013 r. wydano prawie 6 mln.

Informacje z rynku

- ▶ Analitycy Thomson Reuters Point Carbon przewidują, że cena jednostek ERU straci 50% swojej wartości, w momencie, kiedy Komisja zakończy weryfikację jednostek ERU, pod kątem ich kwalifikowania się do wykorzystania w EU ETS. Cena ERU podwoiła się, osiągając 40 eurocentów, kiedy Komisja ogłosiła, że musi ocenić, które jednostki mogą być wykorzystywane w EU ETS. Zgodnie z informacjami analityków do sprawdzenia pozostają jeszcze 672 miliony kredytów, z których prawdopodobnie 80% będzie się kwalifikowało do wykorzystania w systemie unijnym, co doprowadzi do zwiększenia podaży jednostek ERU i tym samym do spadku ich ceny. Przewiduje się, że cena może spaść o 10 - 20 eurocentów za tonę/jednostkę. Komisja nie podała dokładnej daty, kiedy przewiduje zakończenie procesu weryfikacji jednostek. Bardziej dokładne informacje w tej sprawie zostaną przedstawione do 15 września br.
- ▶ Słowacja zmniejszyła o 75% liczbę sprzedawanych Hiszpanii jednostek AAU. Rzecznik słowackiego Ministerstwa Środowiska poinformował, bez podawania przyczyn, o znaczącym obciążeniu kontraktu na sprzedaż jednostek AAU dla Hiszpanii. W lutym 2013 r. wielkość kontraktu miała wynosić 27 milionów AAU, natomiast obecnie ma wynosić jedynie 7 milionów. Hiszpania wykorzystała zakupione jednostki do wypełnienia swojego zobowiązania w ramach Protokołu z Kioto, natomiast Słowacja przeznaczy środki z ich sprzedaży na zakup przyjaznych środowisku autobusów. Jeżeli dojdzie do sfinalizowania sprzedaży, będzie to druga publicznie znana transakcja sprzedaży AAU przez Słowację.
- ▶ Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ang. International Civil Aviation Organization, ICAO) opublikowała raport ["A global market-based measure \(MBM\) for CO₂ emissions from international civil aviation"](#). Na kolejnym spotkaniu ICAO we wrześniu prawdopodobnie podjęte zostaną decyzje w kwestii wykorzystania mechanizmów rynkowych (MBM) w związku z emisjami pochodzącymi z lotnictwa. W tej chwili lotnictwo jest odpowiedzialne za ok. 2% emisji CO₂. Istnieje prawdopodobieństwo, że ICAO przyjmie kryteria wykorzystania jednostek, podobne do istniejących w ramach Konwencji Klimatycznej, co przyczyniłoby się do zwiększenia popytu na jednostki CER i ERU.
- ▶ Zdaniem autorów artykułu opublikowanego w "Nature Climate Change" wynika, że lasy w Europie pochłaniają coraz mniej dwutlenku węgla. Od 2005 roku ilość dwutlenku węgla pochłanianego przez lasy systematycznie spada. Według naukowców, wśród przyczyn tego zjawiska, wymienić należy: spadek liczby dużych i zdrowych drzew, stałe zmniejszanie się powierzchni lasów oraz zmiany klimatu i zjawiska naturalne, takie jak pożary. Lasy sadzone w okresie ostatnich 70-80 lat "starzeją się" i zbliżają do wieku, w którym tempo przyrostu zielonej masy spada i tym samym spada możliwość absorpcji zanieczyszczeń.
- ▶ Na stronie internetowej KOBiZE opublikowano aktualizację dokumentu [„Często zadawane pytania dotyczące możliwości wykorzystania jednostek CER i ERU w ramach EU ETS”](#) w związku z przygotowanym przez Komisję Europejską projektem Rozporządzenia Komisji (UE), określającego procent wykorzystania jednostek Kioto zgodnie z Dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([Rozporządzenie RICE](#)) oraz innymi szczegółowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w zakresie wykorzystania jednostek CER/ERU w III fazie EU ETS.
- ▶ Z informacji publikowanych na stronie Ministerstwa Środowiska wynika, że Rada Ministrów przyjęła założenia do projektu

ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, przedłożone przez Ministra Środowiska. Proponowane rozwiązania mają przyczynić się do ograniczenia emisji do atmosfery niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową pochodzących przede wszystkim z urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i ochrony przeciwpożarowej. Fluorowane gazy cieplarniane (substancje HFC, PFC i SF₆) są stosowane jako czynniki chłodnicze, środki spieniające i gaśnicze, gazy pędne w aerozolach oraz rozpuszczalniki. Ich emisja

do atmosfery wpływa na ocieplanie się klimatu. Z kolei gazy niszczące warstwę ozonową to freony i halony (tzw. substancje zubożające warstwę ozonową). Ich stosowanie np. w lodówkach jest jednak obecnie już coraz rzadsze. Nowa ustawa zastąpi ustawę z 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1263).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Program Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 ma dać wsparcie na rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz rozbudowę infrastruktury technicznej kraju w wysokości

Tabela 4. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Priorytet	Cel szczegółowy	Sektor	Instytucja pośrednicząca	Wartość środków	Źródło środków
Priorytet I	Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej	Energetyka	Ministerstwo Gospodarki	1 263 mln €	Fundusz Spójności
Priorytet II	Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu	Środowisko	Ministerstwo Środowiska	3 458 mln €	Fundusz Spójności
Priorytet III	Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej	Transport	Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	14 688 mln €	Fundusz Spójności
Priorytet IV	Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej	Transport	Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	2 905 mln €	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Priorytet V	Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego	Energetyka	Ministerstwo Gospodarki	642 mln €	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Priorytet VI	Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego	Kultura	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	400 mln €	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Priorytet VII	Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia	Zdrowie	Ministerstwo Zdrowia	500 mln €	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Priorytet VIII	Pomoc techniczna	-	-	300 mln €	Fundusz Spójności

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie materiałów informacyjnych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

24,158 mld euro, czyli ponad 100 mld złotych. Wsparcie to pozwoli na poprawę jakości środowiska naturalnego. Więcej na temat programu można znaleźć na [stronie przygotowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego](#).

Najwięcej ze środków POIiŚ 2014-2020 zostanie przeznaczonych na transport i ochronę środowiska. Szczegółowa lista priorytetów POIiŚ 2014-2020 wraz z wartością środków przeznaczonych na wsparcie poszczególnych celów zostały przedstawione w tabeli 4.

Beneficjentami POIiŚ 2014-2020 będą zarówno administracja publiczna (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jak i podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa), a także wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, organizacje pozarządowe, jednostki naukowe, podmioty lecznicze, kościoły i związki wyznaniowe.

Nowy Program w porównaniu do poprzedniego POIiŚ na lata 2007-2013 ma przewidziany mniejszy o 13,5 mld euro budżet. Ilość programów priorytetowych została również ograniczona, choć zakres tematyczny pomocy, poza usunięciem bezpośredniego wsparcia na rzecz infrastruktury szkolnictwa wyższego i gospodarki odpadowej, pozostał niemal niezmienny.

Duże znaczenie w najbliższych latach będą miały działania na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii i budowy gospodarki niskoemisyjnej oraz związana z tym konieczność wypełnienia unijnych celów 3x20%. Stąd też jeden z priorytetów jest bezpośrednio przeznaczony na cel wsparcia OZE.

W sierpniu rozpoczęły się konsultacje społeczne projektu Programu, które będą kontynuowane we wrześniu i październiku 2013 r. Wtedy też zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-ante i strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. W następnej kolejności Program zostanie przedłożony do akceptacji Rady Ministrów i przekazany do

Komisji Europejskiej. W pierwszym kwartale 2014 r. rozpoczną się negocjacje z Komisją. Taki harmonogram daje szansę by już pod koniec 2014 r. ruszyły pierwsze projekty w ramach POIiŚ 2014-2020.

Tabela 5. Kalendarium najważniejszych wydarzeń we wrześniu 2013 r.

Dzień	Wydarzenie
2, 9, 18, 25, 26 września	Spotkania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
5, 18, 25, 26 września	Spotkania Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
18 września	Ostateczny termin składania ofert do Komisji Europejskiej w ramach przetargu na podmiot monitorujący aukcje (ang. auction monitor) w III okresie EU ETS
18 września	Spotkanie Komitetu ds. Zmian Klimatu
18 września	Konferencja w ramach konsultacji społecznych POiŚ na lata 2014-2020
We wrześniu	<p>Terminy aukcji EUA w UE*:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Od 16 września, każdy poniedziałek: Aukcja 3,661 mln polskich uprawnień EUA na unijnej platformie EEX – start od 13:00 do 15:00 ⇒ Od 2 września, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: Aukcja Unijna <u>3,4615 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ Od 2 września, każdy piątek: Krajowa Aukcja Niemiecka, <u>4,020 mln</u> uprawnień EUA (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ 11, 25 września: Krajowa Aukcja Brytyjska, <u>4,134 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE/ECX, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii i Analiz

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl